

עפ"ג (מרכז) 45003-08-23 - נמרוד סופרי נ' מדינת ישראל

בית המשפט המחויזי מרכז-לוד

עפ"ג 23-08-45003 סופרי נ' מדינת ישראל
תיק חיזוני תיק חקר 199513029

בפני כבוד השופט הבכירה, ברנט- אב"ד
כבוד השופט בורנשטיין
כבוד השופט מיכלס

נמרוד סופרי

המערער

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

פסק דין

כללי

1. לפנינו ערעור על חומרת העונש שנקבע בגין דינו של בית המשפט השלום ברמלה בת"פ 20-5-26055-13.7.2023 מיום 13.7.2023 (כבוד השופט אלה אורן), במסגרתו הורשע המערער, על פי הודהתו, בביצוע עבירות על **פקודת מס הכנסת (נוסח חדש) התשכ"א-1961 ("פקודה")** ואלו הן: אי הגשת דוח במועד לפי סעיף 216(4) לפקודה; אחריות מנהלים לפי סעיף 224א לפקודה; אי העברת מס שנוכה לפי סעיף 219 לפקודה בקשר עם סעיפים 116, 117, 116 ו- 166 לפקודה והתקנות שהותקנו מכוחם, ובקשר עם סעיף 222(ג) לפקודה וסעיף 224(א) לפקודה; אי הגשת דוח הכנסתות אישיות שנית במועד לפי סעיף 216 (4) ובקשר עם סעיף 222 (א) לפקודה.

2. על המערער נגזרו העונשים הבאים: מאסר בעבודות שירות למשך 4 חודשים, בהתחשב במגבלותו של הנאשם. מאסר מותנה למשך 4 חודשים והתנאי הוא כי המערער לא יעבור עבירות על הפקודה במשך 3 שנים מיום סיום ריצוי עבודות השירות. קנס בסך 20,000 ₪. על חמיש החברות בהן היה המערער מנהל פעיל גזר בית המשפט קמא קנס כספי בסך 100 ₪.

3. בית משפט קמאקבע כי נוכח היקף המחזורים הכללי של חמיש החברות המסתכם בכ-41 מיליון ₪.

נגרמה פגיעה ממשית לערכים המוגנים, כאמור, סולידריות חברתית ושוויון נשייה בנטול המס לשם שימירה ומונעת פגעה בקופה הציבורית. נקבע כי הגשת דוחות במועד הקבוע בדיון, מייצרת מנגנון גביה ופיקוח סדריים ומאפשרת התנהלות תקינה של רשות המים, ומכךן שהעבירות בהן הורשע המערער בשל אי הגשת דוחות במועד פוגעת בשיטת הגביה והפיקוח של רשות המים.

4. בית משפט קמאקבע את מתחם העונש ההולם כנע בין 12-3 חודשים מאסר וקנס שבין 20,000 ל- 34,000 ל"נ. בעניין זה נתן בית משפט קמא את דעתו להיקף העבירות בהן הורשע המערער ולענישה הנוגנת בתחום עבירות המים. בית המשפט קמא אימץ את המתחם שנקבע בתיק המע"מ, המתיחס לאותה תקופה (ת"פ (רמליה) 17-09-63470 מדינת ישראל נ' סופרי מרכז הבניה בע"מ ואח' (19.12.2021), ועפ"ג (מרכז) 63209-04-21 (19.12.2021)) שם עמד המחדל על סך 430,000 ל"נ, והמערער ושתיים מהחברות הורשעו.

5. אשר למיקומו של המערער בתוך מתחם הענישה קבע בית משפט קמא כי העונש יגזר בחלוקת התחתון של המתחם, וזאת בהתחשב בכך שהמערער הודה ולקח אחריות על מחדליו, שילם את המים בו חוויב והסיר את כל המחדלים ואף טען כי קיימות לו יתרת זכות במס הכנסה בסך של חמצי מיליון ל"נ. כן הביא בית משפט קמא בחשבון את גילו, את מצבו הרפואי המורכב ואת מצבו הכלכלי.

טענות המערער

6. בית משפט קמא שגה בקביעת מתחם העונש ההולם שגיאה מהותית. מתחם העונש צריך להיות בטוחו שנע בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשים עבודה שירות.

7. בית משפט קמא שגה במתחם העונש כיוון שלא התייחס לנסיבות ביצוע העבירות לפי סעיף 40ט(5) **חוק העונשין התשל"ז-1977** (להלן-חוק).

8. בית משפט קמא לא נתן משקל מספק למצבו הרפואי של המערער אשר בשנת 2016 עבר אירוע מוחי קשה שהותיר אותו משותק חלקית מצד שמאל והוא היה מאושפז תקופה ארוכה בביה"ח ועבר שיקום. האירוע והמצב הרפואי בעקבותיו הם שגרמו לו לא להגיש דוחות במועד ולסגורת החברות.

9. הפגיעה בערכים המוגנים הינה קטנה ביותר עד לא קיימת כלל ואין רלוונטיות להיקף המחזורים הכלול של חמיש החברות המסתכם - 41 מיליון ל"נ שכן לא נגרם כל נזק לקופה הציבורית ולפי הדוחות שהגיש המערער הוא אף זכאי להחזר מס בסך 500,000 ל"נ, כך שאין פגעה ממשית בערכים המוגנים לפי סעיפים 40ג ו- סעיף 40ט(4) לחוק.

10. בהתאם לפסיקה הנוגגת מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מוותנה ועד למספר חדשני מאסר לריצוי בעבודות שירות, וקנס שבין 2,000 ₪ ועד 10,000 ₪.

11. שגה בית משפט קמא שהסתמך על תיק מע"מ המקביל ובהתאם אליו קבע את מתחם העונשה בתיק זה. בתיק המע"מ הסכים המערער לקבל על עצמו את העונש "כדי לסגור את התיק", המחדל הוסר על ידו וביהם"ש המיר את עונש המאסר בפועל ב- 4 חודשים בעבודות שירות וקנס. הקנס על החברות הוקטן לסכום מינימלי של 100 ₪ לכל חברה. זאת ועוד, מתחם העונש בתיק מע"מ לא אושר על ידי בית משפט של ערעור.

12. בהליך דין, שענינו עבירות לפי הפקודה וזאת בשונה מתיק המע"מ, הסכימו הצדדים על מתחם עונשה נמוך יותר שמתחיל ממאסר על תנאי אין רלוונטיות להסכמות שהיו בערעור בתיק המע"מ, וגם משומן כך שגה בית משפט קמא שאימץ את המתחם שנקבע בערעור המע"מ.

13. העבירות בהן הורשע המערער הן עבירות מינהליות אשר דרך המלך לטיפול בהן צריכה להיות בהטלת קנסות מינהליים ולא בהגשת כתבי אישום.

14. התקיים במע"מ ובמס הכנסה לא אחדו לבקשתו של המערער, מכיוון שהמערער פעל כדי להסיר את המחדלים במס הכנסה. המערער נטל אחריות, הביע חרטה והסיר את כל המחדלים במס הכנסה ובמע"מ והדבר צריך להזקיף לטובתו מתחם העונש ובגזר הדין.

15. המערער, לשם הסרת המחדלים כולם, מכיר את נכסיו, והדבר לוקח זמן. המאמץ שעשה לשם הסרת כל המחדלים היה צריך לעמוד לזכותו של המערער כמי שנטל אחריות והביע חרטה, גם בקביעת מתחם העונש ההולם. המתחם צריך, כאמור, לנوع בין מאסר על תנאי ועד מספר חדשים בעבודות שירות, והעונש צריך להיגזר מתחתי מתחם העונשה ולא ברף הנמוך של מתחם העונשה כפי שקבע בית משפט קמא, דהיינו כי היה על בית משפט קמא לגזר מאסר על תנאי בלבד.

16. היה אף צריך להתחשב בנסיבות האישיות של המערער ובמצבו הרפואי המורכב. המערער שירת בצבא שירות מלא כלוחם והתנדב במשך 20 שנים במשטרה (במג"ב). המערער נעדר עבר פלילי, כמעט טיק המע"מ המקביל. עוד צריכה לעמוד לזכותו של המערער העובדה ששיטת פוליה בחקירה והתנהל באופן אחראי להסרת כל המחדלים.

17. אשר לקנס טוען המערער שהמתחם ההולם צריך לנوع בין 2,000 ₪ ועד 10,000 ₪ ובהתחשב

במצבו הכלכלי והרפואי, יש להעמידו על סך 2,000 ₪ בלבד.

טענות המשיבה

18. יש לדוחות את הערעור כלו שכן מרבית טענות המערער הן בעניין קביעת מתחם העונש שקבע בית משפט כאמור, ואין ערכאת הערעור נוטה להתערב בנושא זה אלא רק במקרים חריגים והמקרה שבענינוינו אינו חריג.

19. המערער ניהל חמיש חברות ובמשך תקופה של שלוש שנים רצופות ביצע עבירות מס, לא הגיע דוחות, התעלם מחובתו כלפי הרשות ולא דיווח על מחזירים בהיקף מצטבר של כ- 41 מיליון ₪ בכל החברות. כתוב האישום המתוקן מנה 16 אישומים כנגד החברות והמערער.

20. מחדלי הדיווח הוסרו על ידי המערער בשינוי ניכר וזאת שלוש שנים אחרי הגשת כתוב האישום. המערער לא הגיע דוחות נוספים של החברות גם בתקופה המאוחרת לתקופה שנידונה בתיק זה, ורק בשל כך האישומים בגין מחדלים נוספים אלו לא נכללו בכתב האישום שבureau.

21. התנהלותו של המערער גרמה לכך שתיק מס הכנסה התנהל בבית המשפט כאמור מעלה שלוש שנים כאשר רק לפני הטיעונים לעונש, שמוعدם נדחה לבקשת המערער, הוסרו כל המחדלים וזאת כשתיים אחרי הכרעת הדין מיום 14.10.2021 ועד ליום גזר הדין ביום 13.07.2023.

22. בצדך קבע בית משפט כאמור כי הסרת המחדלים מהוות שיקול בתחום מתחם העונש וקבעה זו תואמת לפסיקה במקרים דומים.

23. ביום"ש כאמור נתן משקל למצבו הכלכלי והרפואי של המערער והערעור אינו מעלה טענות חדשות בנושאים אלו.

24. המשיבה לא הסכימה שתחתית מתחם העונש יהיה מאסר על תנאי לכל העבירות גם יחד, אלא לכל עבירה בנפרד, כפי שעולה מהפסקה שהוגשה.

25. טענת המערער כי לא נגרם נזק לקופה הציבורית לא הוכחה בבית משפט כאמור, וגם אם יוכח כי לא נגרם נזק, עדין לא יהיה בדבר כדי להשפיע על קביעת המתחם ולא יהיה בכך כדי לסייע למערער משום שהubenrot לפי פקודת מס הכנסה, עוסקת ב"הכנסה שהושמטה" ואין רלוונטיות לגובה המס שהושמט.

יתרה מכך, גם אם נcona טענת המערער כי לא נגרם נזק לקופה הציבורית, אין הדבר מרפא את הפגיעה בערכיים המוגנים שנגרמת מאי הגשת הדוחות במועד לרשות המס, כאשר גם בהסתמך המחדלים באחרור הרב יש כדי להקשوت על פקיד השומה בבואו לאמוד את סכום השומה בזמן אמת. זאת ועוד, בהתאם לפסיקה, ועל אף חשיבות הסרת המחדלים בעבירות המס, אין לתת לכך משקל מופרז שכן אין מדובר במעשה של חסד, אלא בפרעון חוב שניתן היה לגבות אותו מהמערער גם בדרכים אחרות.

26. אין לקבל את טענת המערער כי העבירות בוצעו כתוצאה ממצבו הרפואי, שלכאורה מנע ממנו להסיר את המחדלים במשך שלוש שנים. החברות המשיכו להפיק חשבונות, וניתנו למערער ולחברות אורכות לשם הגשת הדיו"חות, כך שהדוח הראשון של שנת 2016 היה צריך להיות מוגש רק במרץ 2018.

27. אשר לכנס, הרי שניתנה למערער אפשרות תשלום בעשרות תשלומים חודשיים בסך 1,000 ₪ בלבד, המערער נמנע מלאתיתיחס להיקף ההכנסות עליו לא דיווח, כמו גם שעל פי טענתו שלו הוא זכאי להחזרי מס בסכומים גבוהים.

דין והכרעה

28. לאחר שיעינו בגזר דיןו של בית המשפט קמא ושמענו את טענות הצדדים, הגיעו למסקנה כי אין מקום להתערבותנו בגזר דיןו של בית המשפט קמא.

29.cidוע, "ערכתה הערעור הדנה בהשגות על עונש שהוטל על נאשם אינה גוזרת מחדש את עונשו, אלא עליה לבחון את סבירות העונש שהוטל עליו על ידי הערכת הדינית. התערבות ערכתה הערעור בחומרת העונש שהוטל על ידי הערכת הדינית מצומצמת לקרים חריגים של סטייה קיצונית מדיניות הענישה הרואיה, או כאשר נפלת טעות מהותית בגזר הדין (ראו: ע"פ 5316/13 מסאלחה נ' מדינת ישראל (9.12.2013); ע"פ 9097/05 מדינת ישראל נ' רשיילובסקי (3.7.2006); ע"פ ג' (מחוזי מרכז) 16-10-16811 מדינת ישראל נ' יצחק מצלאו פסקה 30 (19.03.2017)).

30. חומרתן הרבה של עבירות המס נובעת מהפגיעה הקשה שלhn בערכיים המוגנים, בכלכלת המדינה ולתכן את מסגרת התקציב שלה בהתאם לגבית המס שמשולם לקופה הציבורית. גבית המס והפיקוח על הדיווח נעשית באופן טכני וסדורי ובמועדים הקבועים בחוק ותכלית הדבר היא להקל את עבודות רשות המס וליעל אותה ככל שניתן.

שיטת המס נועדה להבטיח שמירה על עיקרון השוויון וגבית מיסים לפני החוק, אשר מתבטאת גם בתשלום מס אמת על ידי כל הנישומים.

יפים בהקשר זה דברי בית המשפט העליון ברע"פ 512/04 **אבו עביד נ' מדינת ישראל פ"ד** נח(4) (2004) 381, 384:

"**בית-משפט זה חזר והדגיש לאורן השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעברינות כלכלית, ועכברינות מס בכלל זה, נוכח תוכנות הרסניות למשק ולכלכלה ולמרקם החברתי, וכן פגיעה הקשה בערך השוויון בנשיאות נטול חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ולפעילותן התקינה של הרשות הציבורית. העברינות הכלכלית, ועכברינות המס בכלל, אינה مستכמת אף בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחראית המשותפת של אזרח המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לשיפור צורכי החברה, ובתשתיות האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביה המס - פגעה הנעשית לרוב באמצעות מירמה מתוחכמים, קשים לאייתור" (ראו גם: רע"פ 6095/06 **צדוק חיים לו' נ' מדינת ישראל** (15.11.2006)).**

31. סבורים אנו שקביעת מתחם העונש ההולם כפי שנעשתה על ידי בית משפט קמא היא סבירה ו邏輯ית בהתאם לפסיקה הנהוגת, למעשי המערער, למחדלים ולהיקף המחזורים הגדול.

32. גם טענה המערער כי בית משפט קמא לא נתן משקל מספק להסתה המחדלים, אין בידינו לקבל. כפי שנקבע לא אחת, אין להפריז במשקל שיש ליתן להסתה המחדל:

"**אולם, גם את זאת יש להדגיש: עם כל חשיבותו של פירעון החוב, בסופו של דבר אין מדובר במעשה חס德 שעשה הנאשם, אלא בפירעון מה שניתן היה לגבות ממנו גם בדרכים אחרות. אכן, במקרה הנוכחי פרעו המערערים את חובן של החברות, אולם כאמור, מדובר למי שהיו מעורבים במישרין בbijouterie של העברות, ועל כן אף שהסתה המחדל במקרה זה יש לייחס משקל, אין להפריז בו עד כדי הימנעות מגזרתו של מאסר בפועל.**" (ע"פ 2407/05 **רונן מנ' נ' מדינת ישראל** פסקה 5 (11.7.2005))

33. ובדומה לכך פסקנו בעבר בעפ"ג 14-501-26177 **בהרב נ' מדינת ישראל** פסקה 29 :(22.2.2015)

"הסתה המחדל, בדומה לכל מעשה של תיקון תוכאות העבריה ופיצוי הנזק, לא"

רק שעה בקנה אחד עם האינטראס הציבורי, הן הערבי והן הכלכלי, אלא אף מלמדת באופן מובהק על נטילת אחריות והבעת חרטה. ברוח דומה נאמרו על ידי השופט ח' כהן בע"פ 395/75 צור נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(2) 589 (1973) דברים אלה: "לגביו חובלים ומזיקים, גנבים וגזלים, מועלמים ורמאים למייניהם, חשובה החרטה שבמעשה מן החרטה שבלב ובדייבור. כבר לימדונו קדמונינו שהמתוודה על חטא ואין חזר בו לשלם את הגזל, כמוון כתובל ושרץ בידו (תענית, ט"ז, א' ורש"י שם, ד"ה ואין חזר בו); אבל מי שעושה להשבת הגזילה, יידי וידי וחרטתו חרטה. ושוב: אפילו הניעו את העבריין מניעים תועלתיים ואנוכיים גרידא, אין בהם כדי לגרוע מערכת של החזרת הגזילה כעילה להמתקת דיןנו. עיקר תכליותם של דיני העונשין הוא להשליט את החוק; משהופר החוק במעשה גזילה, ראשית השליטה היא בהשבת הגזילה. נוטה אני לומר שדין הנפשות הולכים אחר דין הממוןנות, כמו שהיושר הולך אחר הדין. משבאו דין הממוןנות על סיפוקם, שוב דין הנפשות אינם תבענים ואינם תאותניים قولוי האין לא באו על סיפוקם, יקומו דין העונשין ויעשו את שליהם לגדר הפרצות ולחזק בדק החוק" (עמ' 599).".

34. הנה כי כן - עיקר תכליותם של דיני העונשין הוא להשליט את החוק. הסרת המחדל והשבת מעשה הגזילה, היא ראשית קיום תכליותיו של החוק, ובו מסר ועידוד הן ליחיד והן לרבים למען יפלו לשם הסרת מחדליים במס ויקפידו על הגשת דוחות במועדים הקבועים בחוק, כמו גם לשם הקלה פועלות הפיקוח והגביה של המס שחשובים לקיומה הכלכלי של מדינת ישראל וחינויים ליכולתה לתוכן ולכלכל את פועלותיה בהתאם לנטוינו אמרת.

35. אך ברור הוא כי עידוד הפרט והכלל לדוחות במועד ולשלם מסאמת, עוזר לשמור על הסולידריות החברתית ועל תחושת השיכנות, האחריות, והערבות ההדדיות המתקיימת בין אזרחי המדינה. הקפדה על ערכיהם של נשיאה בנטול ושווין במס לפיקוח, של כל הפרטים השותפים בחייהם בארץ, היא לטובתם האישית כפרטים ולטובת כלל החברה והציבור הישראלי שהם חלק ממנו.

36. לא מצאנו בסיס לטענת המערער כי המשיבה הסכימה לכך שמתחם העונש ההולם יתחיל במאסר על תנאי. כפי שהבהיר המשיבה, טענתה הייתה כי מתחם העונש ההולם **בгинן כל אחת מהעבירות יכול שייהי מאסר על תנאי**, אך ברור כי אין זה המתחם כאשר מדובר במספר רב של עבירות, כמו במקרה דנן. נוסף כי אף הפסיקה אליה הפנה המערער תומכת במסקנה זו. כך למשל, בע"פ 8824/21 **אחמד אלטורו נ' מדינת ישראל (27.12.2021)** נקבע מתחם ענישה שני בין מאסר על תנאי לבין 8 חודשים בפועל, וזאת לכל עבירה, ובסתו של דבר נגזרו בגין כל העבירות 8 חודשים

של מאסר בפועל, לצד עונשים נלוויים.

73. איננו מתעלמים ממצבו הרפואי של המערער, אך בית משפט קמא הביאו בחשבון בכך שהשיט על המערער עונש של מאסר בדרך של עבודות שירות וזאת בהתאם למגבותיו הרפואיים.

74. גזירת העונש על מי שהורשע בביצוע עבירות היא אינדיבידואלית ותלויה בנסיבות, ומיון בଘר הדין של בית משפט קמא בעניינו של המערער מצאנו אותו מפורט ומונומך אף נוטה לכולא.

75. לא נדרשו לטענת המערער כי מגיע לו החזר מס בסך חצי מיליון ל"י. טענה זו נתענה בהתאם למכתב של ר"ח והוא לא הוכחה בבית משפט קמא ובהתאם לטענת המשיבה בספק אם כבר נידונה על ידי פקיד השומה, שכן ב"כ המשיבה הבירה שהדו"חות של המערער לשנים 2018-2017 טרם נקבעו. מלבד קביע מסמורות בדבר, נראה כי טרם מוצאה הלהיר הראשוני בפני רשות המס וגורמי המקצוע, ואיננו סבירים כי זהו המקום לדון בטענות אלו, החורגות מגדרי הערעור שלנו.

76. בסופו של יומם נראה כי עונש מאסר למשך 4 חודשים לRICTSI בעבודות שירות שהוטל על המערער הוא עונש ראוי והולם, אף מקל, ויש בו כדי לאזן כראוי בין כלל נסיבות המעשה והעשה, ובכלל זאת היקף העבירות והפגיעה בערכיהם המוגנים מחד, ומайдך נתילת האחריות, הסרת המחדלים, אם כי באיחור, מצבו הכלכלי של המערער ומצבו הרפואי המורכב. בנסיבות אלה אין כל מקום לומר כי עונש המאסר לRICTSI בעבודות שירות שהוטל על המערער, חורג באופן קיצוני ממידניות הענישה באופן המצדיק את התערבותה של ערכת ערעור.

77. נוכח היקף המחוירים שלא דוחו, לא מצאנו מקום להתערב אף בגובה הקנס שהושת על המערער. גם בקביעת הקנס ואופן תשלוםו, דהיינו פרישת הקנס על פני עשרים תשלוםומי, התחשב בית משפט קמא במצבו הרפואי והכלכלי של המערער ואיננו סבירים כי יש מקום להתחשבות והקללה נוספת.

78. סוף דבר הערעור נדחה.

79. המערער יתייצב בפני הממונה על עבודות שירות לקליטה והצבה ביום 1.9.24 עד השעה 08:30. הממונה יהיה רשאי להציב את המערער במקום העבודה בהתאם לשיקול דעתו ללא צורך בהחלטה שיפוטית נוספת.

44. העתק פסק הדין ישלח על ידי המזכירות למנהל על עבודות השירות.

ניתן היום, י"ז סיון תשפ"ד, 23 יוני 2024, במעמד
המערער וב"כ עו"ד ברמן וב"כ המשיבה עו"ד הירש.

מיכל ברנט, שופט
בכירה

שמואל בורנשטיין, שופט   עמית מיכלס, שופט